

Tradución

Poemas de Henrik Nordbrandt

Lara DOMÍNGUEZ ARAÚJO

NOTA SOBRE O AUTOR

Dicir Henrik Nordbrandt na Galiza é pronunciar un nome estranxeiro, coa intuición de que se debe tratar dun europeo do Norte, nunha instantánea asociación provocada pola transparencia dunha parte do seu apelido. Aínda que as súas obras foron traducidas ao neerlandés, inglés, italiano, alemán, islandés, sueco, turco e búlgaro, a súa introdución no mercado peninsular aínda foi recente.

Nomealo no seu país natal, no entanto, significa evocar poesía e recoñecemento, e, ás veces, unha admiración que ten algo de envexa, dese dezo nórdico de fuxir e ser quen de vivir nun deses lugares «onde vai demasiada calor para manter a cabeza despexada». Nacido en 1945, Henrik Nordbrandt estudou linguas orientais (chínés, turco e árabe) na Universidade de Copenhage. En 1965 saíu o prelo do seu primeiro

libro de poemas e deseguida comezou a recibir numerosos galardóns entre os que cabe destacar o Premio da Academia Danesa (Det Danske Akademis Store Pris) en 1980 e o Premio Literario do Consello Nórdico (Den Nordisk Råds Litteraturpris) en 2000. Fai traducións do turco e leva escritos máis de trinta poemarios, un libro de viaxes, a novela *Finckelsteins blodige bazar* (*O bazar sanguento de Finckelstein*, 1983), varias obras de literatura infantil e un libro de cociña turca, así como artigos e contos para o xornal danés “Politiken”.

Os poemas que lles presentamos a continuación pertencen ao libro *Violinbyggernes by* (*A vila dos construtores de violíns*, 1985), escrito na súa etapa de consagración como autor e que esperamos os introduzan con pracer no universo poético dun dos autores máis influentes do panorama lírico dinamarqués dos últimos tempos.

¹ En 2003 publicáronse en castelán unha antoloxía da súa obra baixo o título *Nuestro amor es como Bizancio* (Lumen) e o libro *El temblor de la mano en noviembre* (Bassarai). A tradución directa do dinamarqués ao galego escolmada aquí é anterior a estas e conformou o meu proxecto de fin de carreira, presentado na Universidade de Vigo no ano 2001 baixo a dirección de Gonzalo Navaza e coa colaboración de José Antonio Fernández Romero.

² Se desexan máis información sobre o autor, poden consultar <http://www.litteraturnet.dk/>.

Postkontoret

Hvor brevene, vi aldrig får sendt afsted
 er smukke
 sammenlignet med de breve, vi sender
 og hvor overraskende svarene:
 De helt uventede ord, som følger sig sammen
 helt af sig selv
 til perfekte løsninger på problemer
 vi først da får øje på.
 For eksempel anede jeg ikke noget om Venezuela
 før jeg begyndte på disse linier
 og nu har jeg allerede fået rodet mig ind
 i et vidunderligt, men håbløst forhold der
 — og for at det ikke skal være løgn
 med præsidentens syttenårige elskerinde
 Margarita, Rosita
 eller hvad man nu kan hedde i Venezuela
 en af disse frodige, latinske skønheder
 som blomstrer så kort. Og alt det besvær
 bare fordi vejret var så fint, at jeg absolut
 måtte skrive
 om hvordan jeg kom forbi posthuset
 uden at kunne få mig selv til at gå ind
 og sad og blev doven i solen udenfor
 til de lukkede. Og sådan har det tilmed
 stået på i en uge.
 Så skriv ikke, min elskede, men kom
 skynd dig at komme
 inden jeg bliver opdaget og likvideret
 i Venezuela
 eller i Saudiarabien eller et andet sted
 hvor det er for varmt til at holde hovedet klart.

Kom og fortæl mig
 om alle brevene, du gerne ville have sendt mig
 eller som muligvis ligger og samler støv
 inder på posthuset.

A oficina de correos

Que fermosas
 son as cartas que nunca enviamos
 comparadas coas cartas que si enviamos
 e que abraiantes as respostas:
 as palabras totalmente inesperadas que se articulan
 por si mesmas
 nas solucións perfectas aos problemas
 que só entón distinguimos.
 Eu por exemplo non tiña idea de Venezuela
 antes de comezar estas liñas
 e agora que xa me enleeei aló
 nunha marabillosa mais imposible relación
 (e para non faltar á verdade
 coa querida de dezasete anos do presidente
 Margarita, Rosita
 ou como quer que se chame agora en Venezuela
 unha desas belezas latinas e exuberantes
 de tan curta floración). E toda esta lería
 só porque ía tan bo tempo que tiven a imperiosa
 necesidade de escribir
 sobre como pasei por diante da oficina de correos
 sen me atrever a entrar
 e sentei e entroume a preguiza fóra ao sol
 até que pecharon. E por riba así me leva
 pasado toda a semana.
 Así que non escribas, miña amada, ven
 dáte présa en vir
 antes de que me descubran e me liquiden
 en Venezuela
 ou en Arabia Saudí ou en calquera outro lugar
 onde vai demasiada calor para manter a cabeza
 [despexada.

Ven e fálame
 de todas as cartas que che gustaría terme mandado
 ou que posibelmente estean amoreando po
 na oficina de correos.

Tånegle

Allerede tåneglene er et fjernt varsel
om det yndige sted, hvor benene mødes.
Så følger fodens kurve, og benene selv

er lange som eftermiddage om sommeren
med hav og doven musik, ispinde på dækket
og den stjerneklare nat, der rykker nærmere.

Unllas das dedas

Xa as unllas das dedas son un presaxio remoto
do xeitoso lugar onde se atopan as pernas.
Logo seguen as curvas do pé e as mesmas pernas

son longas coma tardes de verán
con mar e música lixeira, carambelos na cuberta
e a noite clara de estrelas, que se achega.

Tunnelbanen

Du arbejdede på et kontor
i den bygning, hvor jeg havde
et par lejede værelser
og et håbløst forfaldent køkken.

Jeg arbejdede
lige rundt om hjørnet
fra det sted, hvor du boede

Om morgenen
når du tog op med tunnelbanen
tog jeg ned.
Om aftenen var det omvendt.
Og tilmed har jeg hørt
om end ikke set
at de to tog skulle trække hinanden.

Forbød det være den dag
da du på grund af en rapport
fra Vandværksdirektoratet
fik overarbejdede og løb tør for kaffe!
Og forbød det være det tilfælde
at jeg netop den dag
havde købt en ekstra pakke!

Nu tager vi begge to op på samme tid
og begge to ned
— for slet ikke at tale om de kedelige
ture ud på landet
og til familie og venner.

Der er ingen balance
ingen antydning af ynde i den tilværelse!

Men i det mindste forstår jeg nu
hvor smukt det var
da vi ikke kendte hinanden
men når vi tog henholdsvis op og ned
var elskende i en mystisk
og fra nu af uigenkaldeligt tabt betydning.

O metro

Traballabas nunha oficina
do edificio onde eu tiña
dous cuartos en aluguer
e unha cociña escanastrada sen remedio.

Eu traballaba
xusto á volta da esquina
onde vivías.

Á mañá
ao subires no metro
eu baixaba do meu.
Á tardiña pasaba o contrario.
E mesmo teño ouvido,
aínda que non visto,
que os dous trens se cruzaban.

¡Maldito sexa o día
en que por culpa dun informe
da dirección xeral de augas
ficaches con traballo extra e sen café!
¡E maldita sexa a casualidade
de que xusto ese día
eu comprara un paquete de máis!

Agora subimos os dous ao tempo
e baixamos os dous
(por non falarmos das aborrecidas
saídas ao campo
e xunto a familia e os amigos).

¡Non hai equilibrio ningún
nin chisca de graza nesta vida!

Porén agora entendo
o fermoso que foi
cando non nos coñeciamos
pero ao subirmos e baixarmos en dirección oposta
eramos amantes nun sentido
místico e dende agora perdido de vez.

Violinbyggernes by

Hver gang du kommer tilbage
 kunne jeg dræbe dig for det
 — af misundelse over den udsigt
 jeg ikke fik set, floden
 der slyngede sig gennem byen og ud
 i det blomsterende landskab
 med mindre det var en strøm af blå heste
 bjergenes sne og de indfødtes
 sprog, de indforståede vittigheder
 de fortalte om deres konge.
 «Violinbyggernes by» har jeg ofte
 døbt det sted, hvor jeg leder
 efter din sjæls foretrukne tilholdssted
 din melankolis skovbund, og den særlige
 tone i lyset over din kind
 den som gør mig gal sidst på vinteren
 eller med andre ord: Om døden ved jeg intet
 men en sådan afmagt tillægger jeg de døde
 en sådan genstandsløs længsel
 at intet billede kan gøres
 på trods af rammen, som altid er der:
 Hele natten ned ad floden
 lå vi ikke desto mindre vågne på dækket
 og lyttede til strygermusikken
 der blev båret ud mod os fra usynlige bredder.

A vila dos construtores de violíns

Cada vez que volves
 sería quen de matarte,
 pola envexa do panorama
 que non dei en ver, o río
 que serpeou por entre a vila e desembocou
 nunha paisaxe en flor
 a non ser que fose un torrente de cabalos azuis
 neve montañosa e a lingua dos nativos
 a fala dos chistes cómplices
 sobre o seu rei.
 «A vila dos construtores de violíns», así teño
 bautizado a miúdo este lugar onde vou á procura
 do acubillo preferido da túa alma
 o teu melancólico chan de fraga, e ese particular ton
 da luz sobre a túa fazula
 aquilo que me volve tolo á fin do inverno
 ou noutras palabras: sobre a morte nada sei
 mais tal impotencia lle atribúo aos mortos
 tal arela sen obxecto
 que non se pode crear imaxe ningunha
 a pesar do marco que sempre está aí:
 toda a noite río abaixo
 no entanto, deitabámonos espertos sobre a cuberta
 e escoitabamos a música das cordas do violín
 que era traída cara a nós desde amplitudes invisíbeis.

Med naturen

Med naturen, det billige bras
vil jeg ikke sammenligne dig
men gerne med Romerrigets folfarldsperiode

en mægtig luxus com at tage bad hele dagen
som at brække sig i en spand af guld
efter at have spist alt for mange østers
og som at fyre sit hus op med pengesedler
og køre sig ihjel i en rød Porsche
på en kystvej med palmer.
Du er som at se alle dette århundredes
smukkeste skuespillerinder
i én lang film, men i virkeligheden
og så gå hjem alene
til gasvarme, og en middag på dåse.
Det er en stor luksus at gå alene hjem fra dig
en overflod af kostbare stoffer
en seilkekaravane, der går sine egne veje

og alt det eksotiske pelsudstyr
man har til eskimør.
Jeg kunne godt tænke mig at tage alverdens
tøj af dig, alle de skiftende moder
lige fra bastskørtet til mandarinkåben
og uden at glemme Jeanne d'Arc's rustning
så du blev historiens mest nøgne person.
Men i øvrigt skal jeg afholde mig
fra at blande dig sammen med historien
som jed ved, keder dig
og i forhold til dig også er noget billigt bras.

Coa natureza

Coa natureza, coa alfaia barateira
non te quero comparar
senón máis ben cos tempos da caída do Imperio
[Romano,

un luxo valioso como tomar baños todo o día
como vomitar nun caldeiro de ouro
despois de comer ostras de máis
e como prender lume con billetes á casa dun
e matarse nun Porsche vermello
por unha estrada litoral con palmeiras.
Ti es como ver todas as actrices
máis fermosas deste século
nunha longa película, pero na realidade,
e logo marchar á casa só
onde a calor do gas e un xantar enlatado.
É un grande luxo ir só á casa desde onda ti
unha opulencia de teas custosas
unha caravana de seda, que segue os seus propios
[camiños

e todos os exóticos adornos de pel
que se teñen para os esquimós.
Ben podería imaxinarme quitándoches roupa
de todo o mundo, todas as cambiantes modas
desde a mesma saia de rafia até o manto mandarín
e sen esquecer a armadura da Xoana de Arco
para te converter na persoa máis espida da historia.
Pero por outra banda vou deixar
de te mesturar coa historia
que sei que aborreces
e en comparación contigo tamén é unha alfaia
[barateira.